

Van 12 februari tot 18 maart 2020 is het concept Besluit Saba Comprehensive en Gwendoline van Puttenschool BES opengesteld voor internetconsultatie. Ter begeleiding van de consultatie is een aantal Q en A's, zowel in het Nederlands als het Engels, geformuleerd. Eveneens is er een *courtesy translation* van de nota van toelichting gepubliceerd. Er zijn 6 reacties gegeven vanuit de scholen, particulieren, Sint Maarten en de Taal Unie.

Bijna alle partijen hebben een reactie gegeven op de voorgestelde niveaus Nederlands. In het concept besluit ten tijde van de consultatie werd nog gesproken van een verplicht vak Nederlands en een verdiepend vak Nederlands. Tijdens de internetconsultatie werd het verdiepende vak Nederlands nog gerelateerd aan de in Europees Nederland geldende referentiekaders. Alle partijen wijzen er in hun reacties op dat die referentiekaders uitgaan van het verzorgen van het vak Nederlands als moedertaal. Aangezien de meeste leerlingen niet het Nederlands als moedertaal spreken, is het niet logisch die referentieniveaus te hanteren. Er is daarom voor gekozen om de referentieniveaus van het taalonderwijs als vreemde taal als uitgangspunt te nemen. Hiermee samenhangend is naar aanleiding van de consultatie een duidelijker onderscheid gemaakt binnen het vak Nederlands. Het vak dat verplicht is voor iedere leerling wordt aangeduid als basisvak Nederlands. Het vak Nederlands dat de school moet aanbieden aan de leerling met het oog op doorstroom naar een opleiding op Bonaire of in Europees Nederland wordt aangeduid als verdiepend vak Nederlands. Het besluit en de nota van toelichting zijn aangepast op zowel het punt van de referentieniveaus als ook op het onderscheid tussen basisvak en verdiepend vak Nederlands.

Een partij vraagt zich af of de eis van het verdiepend vak Nederlands ook geldt voor de leerling die doorstroomt naar een Engelstalige vervolgopleiding in Europees Nederland. Het schooldiploma geeft een toelatingsrecht tot bepaalde onderwijssoorten en -niveaus in Europees Nederland. In geval van toelatingsrecht is de school verplicht de leerling toe te laten. Dit betreft een algemeen toelatingsrecht waarbij niet gedifferentieerd wordt tussen Nederlandstalige en anderstalige vervolgopleidingen. Wil de leerling aanspraak kunnen maken op toelatingsrecht, dan geldt dus inderdaad de eis van het verdiepende vak Nederlands, ook als de vervolgopleiding in een andere taal dan het Nederlands wordt aangeboden. Dit laat onverlet dat een school op Bonaire of in Europees Nederland ook leerlingen kan toelaten die niet aan deze eis voldoen.

Een respondent vroeg naar de mogelijkheden om het beroepsgerichte Caribbean Vocational Qualification (CVQ) op een hoger niveau dan niveau 2 aan te mogen bieden. Ook zou deze respondent graag de mogelijkheid hebben om een National Vocational Qualification (NVQ) te mogen aanbieden. Op deze punten is het besluit niet aangepast. Het bevoegd gezag kan alleen bekostigde CVQ-opleidingen aanbieden en is verplicht dit op de niveaus 1 en 2 te doen. De hogere CVQ-niveaus vallen buiten het voortgezet onderwijs en buiten de verantwoordelijkheid van de CXC. In het besluit is ook geen ruimte voor scholen om NVQ's aan te bieden. De belangrijkste reden is dat CVQ's in tegenstelling tot NVQ's regionaal bekend en erkend en op kwaliteit getoetst zijn door de CARICOM. NVQ's kunnen door individuele landen worden ontwikkeld zonder dat er sprake is van een bredere regionale kwalificatie.

Meerdere partijen hebben vragen gesteld over de inrichting van het onderwijs in het besluit. Een vraag was of het onderwijs niet kan worden onderverdeeld in profielen zoals ook in Europees Nederland het geval is. Een partij deed de suggestie om een nauwere vergelijking aan te brengen tussen Nederlands onderwijs en CXC onderwijs en suggereerde een ruimere beoordeling toe te passen op CXC vakken.

De onderwijsinrichting en de examenstructuur van de CXC zijn het uitgangspunt voor het onderwijs en de examens aan de GvP en de SCS. Deze onderwijsinrichting en examenstructuur zijn niet één op één te vergelijken met die van Europees Nederland en Bonaire. Het is dan ook een bewuste keuze om het CXC systeem over te nemen en aan te vullen met eisen die de regering belangrijk vindt. In het verlengde van deze keuze ligt dan ook de keuze om niet het CXC systeem in een Europees Nederlands profielensysteem te gieten, een nauwere vergelijking aan te brengen in het besluit of om een eigen beoordeling toe te passen op de CXC vakken. Dat zou afbreuk doen aan de keuze die gemaakt is voor het CXC-systeem en de mogelijkheden die dit systeem nu juist in de regionale context biedt, beperken.